

Vedlejší septakordy

Mezi vedlejší septakordy řadíme ty, které sice disonují, ale nejsou disonancemi charakteristickými, tedy neobsahují interval zmenšené kvinty a nejeví snahu po rozvedení do tónických funkcí. Patří sem septakordy na I, III, IV a VI stupni a jsou značeny T^7 , III^7 , S^7 , a VI^7 .

Každý z těchto septakordů je možné rozvést **pěti druhy rozvodu**, třemi, které jsme poznali u základních septakordů a dvěma rozvody částečnými:

- 1) **Dominantním rozvodem** – charakteristický je klesající postup vrchní septimy, fundamentální bas (základní tóny obou akordů) klesá o kvintu
- 2) **Subdominantním rozvodem** – charakteristický je stoupající postup spodní septimy, fundamentální bas klesá o sekundu
- 3) **Kombinovaným rozvodem** – charakteristický je postup obou septim, vrchní stupňovitě klesá, spodní stupňovitě stoupá, fundamentální bas stoupá o sekundu
- 4) **Částečným dominantním rozvodem** – horní septima stupňovitě klesá, fundamentální bas klesá o tercii
- 5) **Částečným subdominantním rozvodem** – spodní septima stupňovitě stoupá, fundamentální bas klesá o kvartu

Dominantní rozvod	Subdominantní rozvod	Kombinovaný rozvod	Částečný dominantní rozvod	Částečný subdominantní rozvod
III^7	III^7	III^7	III^7	III^7
VI	II^6	S	T^6	VII^6_4
Postup fundamentálního basu				
Klesá o kvintu	Klesá o sekundu	Stoupá o sekundu	Klesá o tercii	Klesá o kvartu

Také tyto akordy mohou být uvedeny **v obratech**, postup fundamentálního basu se v tomto případě samozřejmě nemění.

Dominantní rozvod	Subdominantní rozvod	Kombinovaný rozvod	Částečný dominantní rozvod	Částečný subdominantní rozvod
III^6_5	VI^2	III^4_3	III^4_3	III^2
VI	II^6	S^6	T	VII^6
Postup fundamentálního basu				
Klesá o kvintu	Klesá o kvintu	Klesá o sekundu	Stoupá o sekundu	Klesá o kvartu

Kromě rozvodů do obrátů kvintakordů, lze těmito pěti směry postupovat také **do obrátů septakordů**. V takovém případě však vznikající postupy mají spíše **charakter spojů**.

III⁷ VI⁴₃ III⁷ DS⁴₃ III⁷ *II⁶₅ III⁷ S² III⁷ T⁶₅ III⁷ D²

* místo značky S+ nebo ID píšeme II, protože není jasné, kam bude akord dále veden

Ne všechny druhy rozvodu jsou v praxi užívány, všeobecně však platí, že nejlépe zní **dominantní rozvod**, výjimkou je pouze akord S⁷, u něhož ze zvukového hlediska preferujeme kombinované rozvedení do D⁷ nebo D.

S⁷ D⁷ S⁷ D

* Tenor je nutné vést volně, stoupající a by zdvojilo citlivý tón

** Soprán je nutné vést volně, stoupající a by zdvojilo citlivý tón

V některých případech (v akordech s velkou septimou - např. tvrdě velký T⁷ v harmonické moll, měkce velký septakord S⁷ v harmonické dur, zvětšeně velký III⁷ v harmonické moll a VI⁷ v harmonické dur) se přikláníme k převedení do kvintakordu stejné funkce nebo k rozvodu do příbuzných kvintakordů obsahujících tónickou primu, do které septima stoupá, ve zvětšených akordech rozvádíme pouze septimu nebo zvětšenou kvintu.

T^{7h} 8 T^{7h} VI T^{7h} S S^{7b} 8 VI⁷ S⁶ III⁷_{5h} T⁶

Vedlejší septakordy se vyskytují nejčastěji v **sekvencích**, a to v transpozicích základního modelu. Disonantnost vedlejších septakordů se zmírňuje **přípravou** disonantních tónů stejně jako tomu bylo u základních septakordů (zadržení, následný tón, průchodné vedení), připravován je tón, který bude dále rozváděn, v kombinovaném rozvodu připravujeme buď vrchní nebo spodní septimu.

Zadání: Doplňte v uvedených příkladech sekvencí funkční značky

D dur F dur

This musical score consists of two systems. The first system is for D major (D dur) and the second is for F major (F dur). Each system has a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The bass clef staff has a key signature of one sharp (F#). The D major system shows a sequence of chords in the treble staff and a corresponding bass line in the bass staff. The F major system shows a sequence of chords in the treble staff and a corresponding bass line in the bass staff.

As dur E dur

This musical score consists of two systems. The first system is for A minor (As dur) and the second is for E major (E dur). Each system has a treble clef staff with a key signature of three flats (Bb, Eb, Ab) and a common time signature (C). The bass clef staff has a key signature of three flats (Bb, Eb, Ab). The A minor system shows a sequence of chords in the treble staff and a corresponding bass line in the bass staff. The E major system shows a sequence of chords in the treble staff and a corresponding bass line in the bass staff.